

Aan
De minister van Financiën, Economische Zaken
en Primaire Sector

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Datum
21 januari 2026
Ons kenmerk
Cft 202600007
Pagina
1/8

Uw kenmerk

Bijlagen
2

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2026

Geachte heer Wever,

Op 7 januari 2026 ontving het College Aruba financieel toezicht (CAft) de vastgestelde begroting 2026 (begroting) van Aruba. Hierbij ontvangt u het advies van het CAft bij de begroting.¹ In bijlage 1 vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel

Aruba begroot voor de collectieve sector in 2026 een financieringsoverschot van circa 2,6 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Ook in de meerjarenbegroting blijft het financieringssaldo boven de norm van 1 procent van het bbp. Daarmee voldoet de begroting 2026 aan de financieringssaldonorm zoals vastgelegd in de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft). Het CAft constateert dat de beschikbare begrotingsruimte in belangrijke mate wordt aangewend voor structurele beleidsintensivering en nominale schuldreductie, maar niet voor investeringen. Het niveau van de publieke investeringen in de begroting blijft laag, mede als gevolg van beperkte uitvoeringscapaciteit.

Vervolg

Het CAft verzoekt u onderstaande punten mee te nemen in de eerste begrotingswijziging 2026:

1. Onderbouw de ontwikkeling van de lasten voor de jaren 2027–2030 teneinde het realiteitsgehalte van de meerjarenbegroting te vergroten. Licht daarbij ook eventuele maatregelen, zoals bij de personeelslasten, nader toe.
2. Stel de afspraken over de inzet van de overschotten van de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor schuldafbouw zo spoedig mogelijk formeel vast.

3. Zorg ervoor dat uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 het ontwikkelings- en investeringsfonds (het fonds) is ingesteld, inclusief een begroting. Stel een duidelijke en realistisch uitvoerbare meerjarige investeringsagenda vast en geef transparant inzicht in de doteringen aan het fonds en in de stand en inzet van de daarin aanwezige middelen. Rapporteer hierover in de begrotingswijziging 2026 en de uitvoeringsrapportages.
4. Stel de collectieve sector zo snel mogelijk vast, zodat het CAft de schuldontwikkeling van de gehele collectieve sector integraal en definitief kan beoordelen.

Toelichting

Financieringssaldo

Het saldo van de collectieve sector neemt ten opzichte van de OB 2026 toe met 45 miljoen. Aruba begroot voor de collectieve sector in 2026 een financieringsoverschot van 2,6 procent van het bbp. Aruba voldoet daarmee aan de begrotingsnorm van een overschot van minimaal 1 procent van het bbp, zoals voorgeschreven in de LAft. Het financieringsoverschot van het land stijgt ten opzichte van de OB 2026 met AWG 35 miljoen en bedraagt 1,5 procent van het bbp.

Schuldquote

Aruba heeft in de begroting een meerjarige prognose opgenomen van de schuldontwikkeling van de collectieve sector van Aruba. De schuld van de collectieve sector van Aruba bedraagt conform de begroting ultimo 2026 AWG 4.596 miljoen, hetgeen overeenkomt met 56 procent van het bbp.² Op basis van de gehanteerde aannames ten aanzien van economische groei en jaarlijkse aflossingen van de nominale schuld, daalt de schuld in de daaropvolgende jaren naar AWG 4.204 miljoen in 2028, waarmee de schuldquote uitkomt op 47 procent van het bbp. De schuldreductie loopt daarmee voor op het schuldreductiepad in de LAft, dat uitkomt op een schuldquote in 2040 van ten hoogste 50 procent van het bbp.

Zolang de collectieve sector voor de betreffende jaren niet definitief is vastgesteld, kan het CAft de schuldquoteontwikkeling van de gehele collectieve sector niet integraal en definitief beoordelen. Het CAft benadrukt opnieuw het belang van een spoedige vaststelling van de collectieve sector voor 2023 en de daaropvolgende jaren, in afstemming met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) Aruba, het CBS Nederland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De LAft schrijft voor dat het volledige overschot van de collectieve sector wordt aangewend voor schuldafbouw. Het CAft constateert dat in de begroting wordt verondersteld dat de overschotten bij de AZV en de SVB worden ingezet voor schuldreductie. Voor de inzet van deze overschotten zijn de afspraken nog niet formeel vastgelegd. Het ontbreken van formele afspraken over de inzet van deze middelen vormt daarmee een risico voor de uitvoering van het schuldreductiepad. Het CAft adviseert om deze afspraken zo spoedig mogelijk vast te leggen, zodat de overschotten kunnen worden aangewend voor schuldafbouw.

Investeringsen

Het CAft constateert dat de wetgeving voor het instellen van het algemeen investerings- en ontwikkelingsfonds (hierna: het fonds) nog niet is afgerond. Dit fonds heeft tot doel de continuïteit van investeringen te waarborgen door de middelen voor investeringen meerjarig te kunnen reserveren. Aruba verwacht dat zowel het wetgevingstraject als de oprichting van het fonds in het eerste kwartaal van 2026 worden afgerond. Het CAft verzoekt Aruba deze planning te borgen door het fonds uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 formeel op te richten.

Het CAft heeft eerder benadrukt dat een meerjarige investeringsagenda een noodzakelijke voorwaarde is voor een effectieve inzet van het fonds. Zolang deze ontbreekt, blijft het moeilijk te beoordelen in hoeverre het fonds bijdraagt aan een efficiëntere uitvoering van het investeringsbeleid en aan de versterking van het verdienvermogen van Aruba. Het CAft constateert dat, ondanks de beschikbare begrotingsruimte, het investeringsniveau in de begroting 2026 laag blijft. Dit past in het beeld van de afgelopen jaren, waarin investeringsvoornemens slechts in beperkte mate tot uitvoering zijn gekomen. Het CAft betwijfelt of het oprichten van een fonds zonder meerjarige investeringsagenda deze trend zal doorbreken. Het CAft acht het van belang dat Aruba aandacht besteedt aan het versterken van de uitvoeringscapaciteit en het verbeteren van de kwaliteit van de investeringsvoorbereiding. Daarnaast heeft het CAft eerder zorgen geuit over de begroting en verantwoording van het fonds richting de Staten, nadat middelen aan het fonds zijn toegewezen. Aruba heeft eerder informatie verstrekt over de werking van het fonds en houdt het CAft adequaat op de hoogte van de voortgang.

Lasten

Bij het advies op de ontwerpbegroting 2026 merkte het CAft reeds op dat het realiteitsgehalte van de meerjarenbegroting onder druk staat door het ontbreken van een onderbouwing van de lastenontwikkeling voor 2027–2030.³ Het CAft ziet dat deze constatering in de vastgestelde begroting 2026 nog niet is verwerkt en dat nadere toelichting of onderbouwing van structurele beheersmaatregelen voor de lastenontwikkeling, van onder andere de personeelslasten en overdrachten, voornamelijk ontbreekt. Daarmee blijft het realiteitsgehalte van de meerjarenraming een aandachtspunt.

Overdrachten

De lasten voor overdrachten zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen, met name als gevolg van de verhoging van de reparatietoeslag. Deze ontwikkeling zet zich ook in 2026 voort door het jaareffect van eerdere verhogingen en een extra verhoging van AWG 150 per maand per gepensioneerde vanaf 1 januari 2026. De structurele impact op de begroting van de verhogingen is minstens AWG 140 miljoen per jaar. Dit budgettaire effect zal in de komende jaren toenemen door vergrijzing. Het CAft merkt op dat deze structurele lastenstijging de begrotingsruimte beperkt.

Daarbij wijst het CAft erop dat wettelijk is vastgelegd dat voor de toekenning van de reparatietoeslag een inkomenstoets dient te worden toegepast.⁴ Het uitblijven van deze toets vergroot de budgettaire impact van de maatregel en doet afbreuk aan de doelmatigheid ervan.⁵

Personeelslasten

Vanaf 2027 dienen de totale personeelslasten onder de 10 procent van het bbp te blijven. De meerjarige raming in de begroting laat zien dat aan deze norm wordt voldaan. Het CAft merkt daarbij op dat deze ontwikkeling is gebaseerd op de aanname dat de personeelslasten vanaf 2027 nominaal gelijk blijven, zonder dat inzicht wordt geboden in de beleidsmaatregelen waarmee dit wordt gerealiseerd. Hierdoor blijft onduidelijk in hoeverre sprake is van structurele beheersing van de personeelslasten.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line.

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De directeur van de Directie Financiën

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van het financieringssaldo van het land bij de ontwerpbegroting 2026 (OB) en de vastgestelde begroting 2026 (begroting), inclusief de meerjarenbegroting (2027-2030). Tabel 2 geeft een vergelijkbaar overzicht, maar dan voor het resultaat van de gehele collectieve sector. Dit omvat zowel het land als de overige entiteiten die tot de collectieve sector worden gerekend.

Tabel 1: Overzicht meerjarige begroting⁶

	OB	Δ	VB	2027	2028	2029	2030
Baten	1.883	63	1.945	1.915	1.956	1.994	2.033
Directe belastingen	642	14	656	632	640	648	656
Indirecte belastingen	869	38	908	892	924	954	986
Overige baten	372	10	382	392	392	392	392
Lasten	1.755	47	1.803	1.764	1.778	1.779	1.774
Personeelslasten	516	-1	515	515	515	515	515
Goederen en diensten	221	11	232	219	221	224	226
Rente	292	0	292	304	316	315	307
Subsidie	251	13	264	251	251	251	251
Overdrachten	287	23	310	287	287	287	287
Bijdragen & afschrijvingen	188	0	188	188	188	188	188
Exploitatieresultaat	127	15	143	151	177	214	259
Resultaat kapitaaldienst	-41	-20	-21	-48	-51	-51	-51
Kapitaalontvangsten	31	0	31	31	31	31	31
Kapitaaluitgaven	72	-20	53	79	82	82	82
Resultaat land	86	35	121	103	126	163	208

Bron: ontwerpbegroting 2026 en vastgestelde begroting 2026 van Aruba.

Baten

In de begroting 2026 bedragen de totale baten AWG 1.945 miljoen. Ten opzichte van de OB is dit een stijging van AWG 63 miljoen (3 procent). Deze stijging is toe te schrijven aan de stijging van de directe belastingbaten (AWG 14 miljoen), indirecte belastingbaten (AWG 38 miljoen) en overige middelen (AWG 10 miljoen).

Belastingbaten

De belastingbaten worden naar boven bijgesteld op basis van de meest recente economische van en de trends in de voorlopige realisatiecijfers over 2025. In de begroting wordt uitgegaan van een stijging van de indirecte belastingen met 3,5%.

Deze raming ligt hoger dan de meest recente macro-economische raming van de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) van november 2025, waarin wordt uitgegaan van een groei van het bbp van 2,6%. Bij de raming van DEZHI is reeds rekening gehouden met geopolitieke ontwikkelingen als risico. Gelet op de aanhoudende internationale onzekerheden is het van belang deze risico's nadrukkelijk te blijven betrekken bij de verdere beoordeling van de belastingopbrengsten.

Overige baten

De overige baten nemen toe als gevolg van een stijging van de toeristenbelasting met AWG 5 miljoen. Het resterende deel betreft middelen die samenhangen met projecten uit het landspakket.

Lasten

De lasten stijgen met AWG 47 miljoen ten opzichte van de OB. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere lasten voor goederen en diensten (AWG 11 miljoen), subsidies (AWG 13 miljoen) en overdrachten (AWG 23 miljoen).

Goederen en diensten

De lasten voor goederen en diensten liggen AWG 11 miljoen hoger dan geraamd bij de OB. Deze stijging hangt samen met herziene ramingen, onder meer in relatie tot de uitvoering van het landspakket.

Overdrachten

Per 1 januari 2026 wordt de reparatietoeslag voor AOV gerechtigden verhoogd met AWG 150 per maand. Als gevolg hiervan nemen de overdrachtsuitgaven ten opzichte van de OB toe met AWG 23 miljoen. In de OB was reeds rekening gehouden met een lastenstijging van AWG 28 miljoen in verband met een verhoging van de reparatietoeslag. Ten opzichte van 2025 stijgen de overdrachtsuitgaven met AWG 82 miljoen.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst toont een tekort van AWG 21 miljoen in 2026. De kapitaalontvangsten (AWG 31 miljoen) bestaan uit aflossingen op studieleningen en vrijgekomen afschrijvingen. Daartegenover staan kapitaaluitgaven in de vorm van investeringen (AWG 7 miljoen), vermogensoverdrachten (AWG 4 miljoen) en te verstrekken leningen (AWG 41 miljoen). Het bedrag voor investeringen in 2026 is naar beneden bijgesteld, van AWG 50 miljoen in de OB, naar AWG 7 miljoen in de begroting.

Collectieve sector en overheidsentiteiten

Het financieringssaldo van de collectieve sector bestaat uit het financieringssaldo van het land (AWG 121 miljoen) en het resultaat van de overige entiteiten die tot de collectieve sector behoren (AWG 94 miljoen).

Zowel de SVB als de AZV verwachten in de komende jaren overschotten te realiseren. Er wordt niet toegelicht hoe het land ervoor zorgt dat deze middelen aangewend kunnen worden voor schuldafbouw, zoals de LAft voorschrijft en zoals in het schuldreductiepad van de collectieve sector in de begroting is opgenomen.

Tabel 2: Overzicht resultaat collectieve sector (in miljoenen AWG) ⁷

	OB	Δ	VB	2027	2028	2029	2030
Financieringssaldo land (A)	86	35	121	103	126	163	208
Exploitatie	127	15	143	151	177	214	259
Kapitaaldienst	-41	-20	-21	-48	-51	-51	-51
Resultaat entiteiten (B)	84	10	94	71	53	10	7
AZV	51	0	51	45	38	5	2
SVB	53	9	62	28	17	6	6
ATA	0	0	0	0	0	0	0
Serlimar	0	0	0	0	0	0	0
SEPB	-2	1	-1	-1	-1	-1	-1
UA	0	0	0	0	0	0	0
Correcties	-18	0	-18	0	0	0	0
Collectieve sector (A + B)	170	45	216	174	179	173	215
Tekort/overschot (% bbp)	2.1%		2.6%	2.0%	2.0%	1,9%	2.3%
bbp	8.273		8.273	8.590	8.893	9.197	9.503

Bron: ontwerpbegroting 2026 en vastgestelde begroting 2026 van Aruba.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Het CAft adviseert op basis van artikel 11 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) bij de vastgestelde begroting. De LAft is met ingang van 1 januari 2024 gewijzigd.

² IMF, Kingdom of the Netherlands-Aruba: 2025 Article IV Consultation Discussions, December 2025.

³ Cft, kenmerk Cft 202500064, Advies bij de ontwerpbegroting 2026, d.d. 25 juni 2025.

⁴ AB 2010 no. 99, Landsverordening reparatietoelage.

⁵ Conform een eerdere schatting van de regering van Aruba, zou de invoering van een inkomenstoets gepaard gaan met een besparing van AWG 10 miljoen. Voor deze besparing werd echter uitgegaan van het oorspronkelijke bedrag van de reparatietoelage, namelijk AWG 170 per maand. De besparing is nu hoger, aangezien het maandelijkse bedrag van de reparatietoelage per 1 januari 2026 ruim AWG 400 hoger is.

⁶ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁷ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.